

Omgevingsdienst Achterhoek op weg naar de toekomst

Vooruitkijken, versterken en
verbinden met OD Veluwe

Aanleiding

- Commissie van Aartsen (10 aanbevelingen)
- Interbestuurlijk programma versterking VTH met 6 pijlers:
 - Minimale omzet van 16,5 miljoen en meer dan 80% medewerkers in dienst
 - Voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0
 - Innovatiekalender en –budget
 - Weerstandsvermogen van 0,8%
 - Informatie gestuurd werken, opleidingsbudget en Business Intelligence team en strategie
 - Sterke samenhang in congruente regio

Deadline robuustheidscriteria: 1 april 2026

Aanleiding

- Opdracht van het Algemeen Bestuur 23 april: start verkenning
- Resultaat: Verkenningsdocument
- Twee onderzochte scenario's:

Scenario 1: Zelfstandig robuust worden

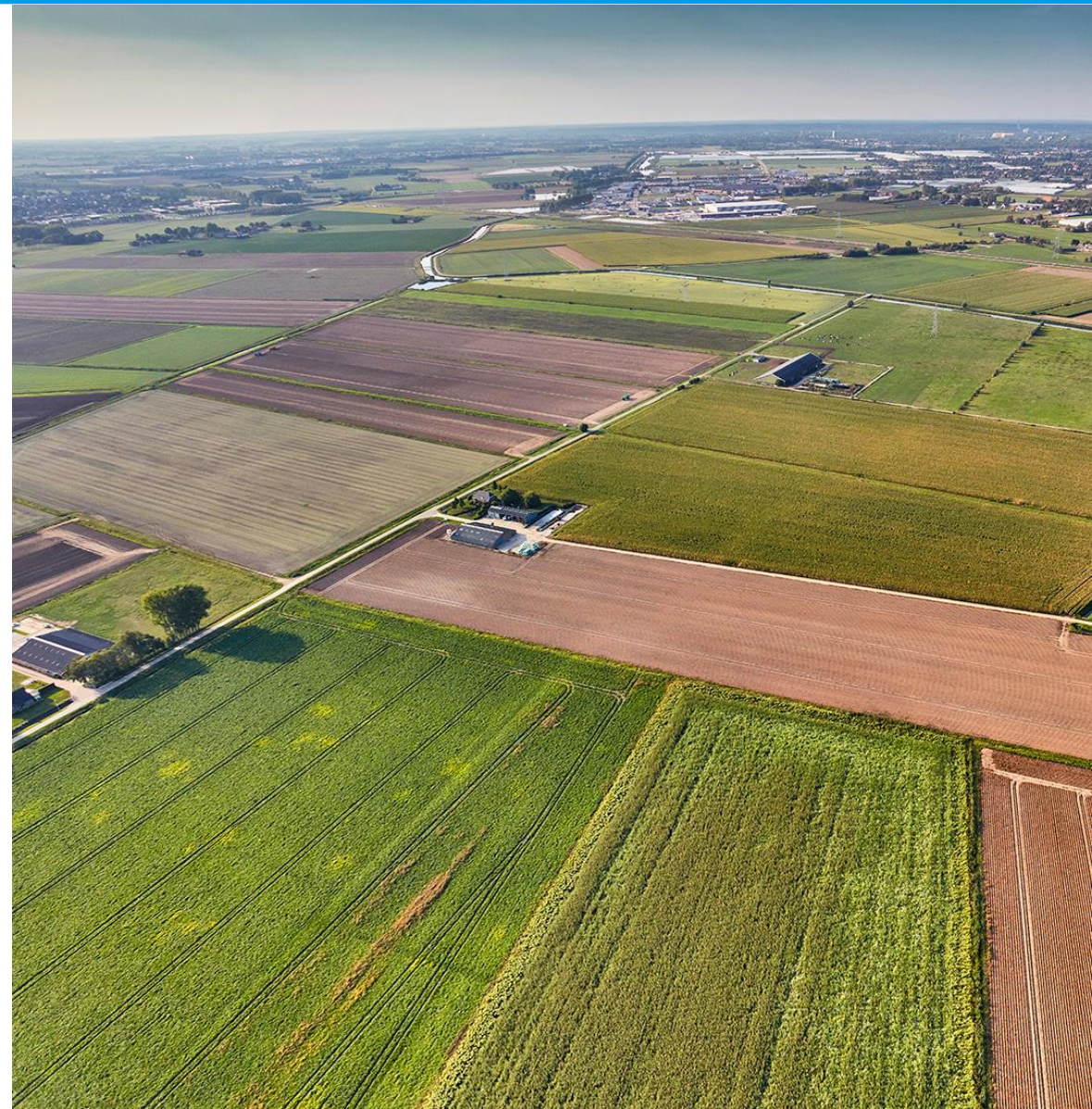
- Investering €5,3 mln in 2026
- Volledige zeggenschap
- Kwetsbaar bij aanscherping criteria

Scenario 2: Geleidelijke fusie OD Veluwe

- Gefaseerde integratie
- Investerings gespreid
- Organisatievoordelen en toekomstbestendig

Aanleiding

- Algemeen Bestuur kiest voor geleidelijke fusie met ODVeluwe (besluit van 10 september)

Gemaakte keuze

- Gefaseerd model:
 - 2026–2028: integratie bedrijfsvoering
 - 2028–2030: integratie VTH-domein
- Uitkomst: robuuste, kwalitatieve organisatie die blijvend voldoet aan landelijke eisen en zorgt voor een gezonde, veilige en schone Achterhoek

Uitgangspositie ODA

- Sterke punten:
 - Nabijheid
 - Maatwerk
 - Deskundigheid
 - Loyaal team
- Kwetsbaarheden:
 - Meer taken erbij, o.a.
 - Emissie gevaarlijke stoffen
 - Energie en klimaatverandering
 - Ondernijning
 - Indirecte lozingen
 - Minimale capaciteit, hogere werkdruk en sleutelpersonen risico
 - Risico's bij bedrijven
 - Begroting niet toereikend

Begroting ODA niet toereikend

Oorzaken

- Meer verzoeken tot ondersteuning en advies van gemeenten
- Grote ontwikkelingen; ZZS, PFAS, Kaderrichtlijn Water, Omgevingswet, meer woningbouw, toekomstige landbouw
- Opbouw (landelijke) kennis via ODNL
- Risicoanalyse niet volledig uitgevoerd
- Geen rekening gehouden met incidenten, calamiteiten en ongewone voorvallen
- Mondige maatschappij (klachten en verzoeken tot handhaving)
- Strengere Robuustheidscriteria
- Begroting vooral geïndexeerd
- Eisen uit visitatierapport
- Bedrijfsvoering groeit mee met organisatie

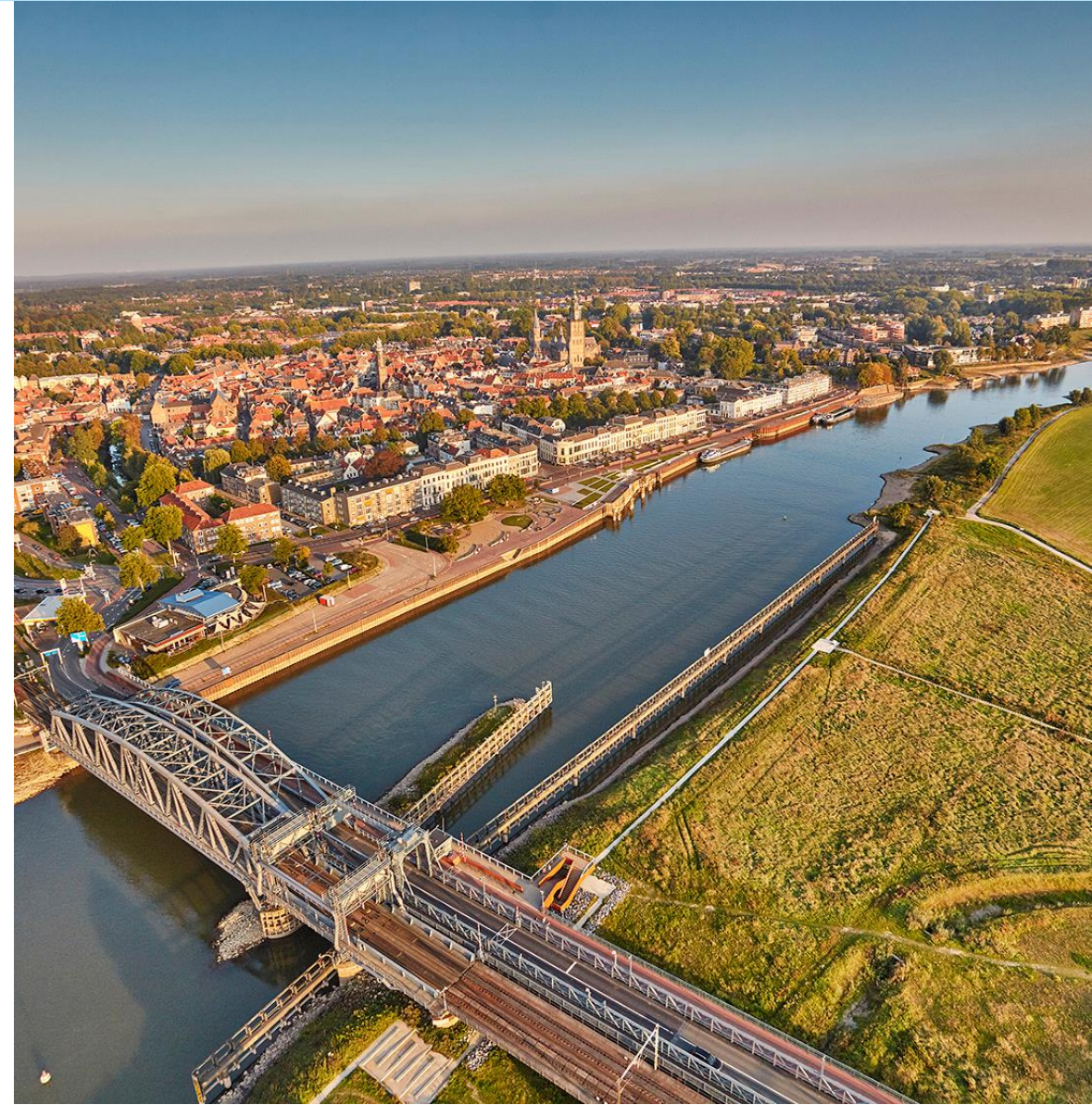
Noodzakelijke acties t.a.v. de begroting

- Stapsgewijs groeien naar € 18,1 miljoen (indicatief). Uitkomst van besluit verkenning
- 1^e stap: huidige uitgaven en inkomsten in balans brengen met begrotingswijziging
- Fusiekosten ODA: €1,5–2 miljoen (met bijdrage Rijk en Provincie)
- Voldoen aan Robuustheidscriteria (m.u.v. omzetcriterium)
- Voldoen aan wensen van ministerie, provincie en OD Veluwe
- Onderzoek over efficiënte werkwijze en volledigheid t.a.v. doorberekening van leges is dit jaar klaar

Gevolg

- Gemeenten krijgen meer inzicht en grip op de inkomsten en uitgaven van de ODA
- Het versoepelt het fusieproces
- De werkdruk blijft beheersbaar
- Goede ondersteunende bedrijfsvoering
- Het verkleint risico's in de Achterhoek

Financiële effecten

De onderstaande cijfers komen uit de verkenning en zijn indicatief. De precieze cijfers volgen inclusief onderbouwing in de begrotingen

Geleidelijke fusie met ODVeluwe	Vastgestelde begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Partnerbijdrage structureel	11	12,2	14,2	16,3	18,1
Fusiekosten eenmalig	-	0,5	0,5	0,5	
Totaal	11	12,7	14,7	16,8	18,1

Bedragen zijn x € 1.000.000

Wat betekent een fusie voor gemeenten

Voordelen:

- Vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies beter (en daarmee minder risico)
- Bredere expertise
- Structureel voldoen aan landelijke eisen
- Gezamenlijke governance met afspraken over lokaal maatwerk
- Minder kwetsbaar

Aandachtspunten:

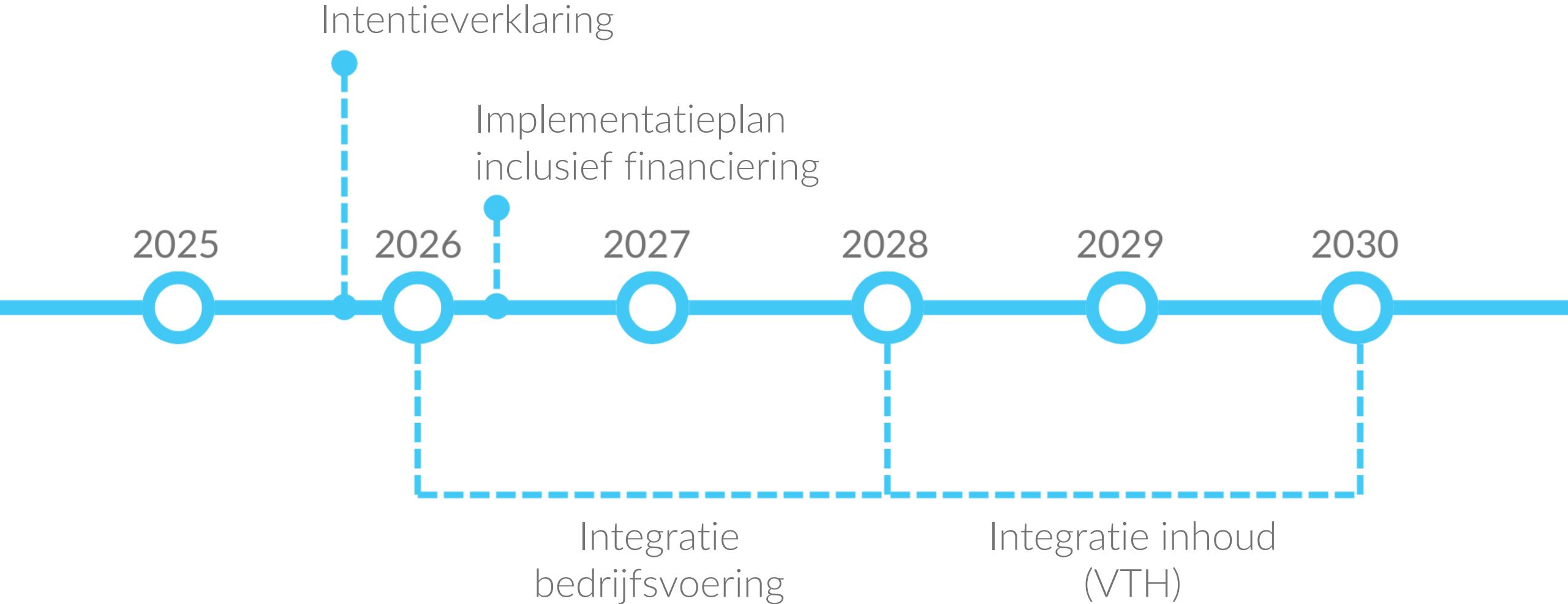
- Cultuur en uitvoeringsniveau harmoniseren
- Tijdelijke inefficiënties tijdens transitie
- Personeelsbestand moet verder groeien

Impact voor inwoners en bedrijven

- Blijvend dichtbij en herkenbaar
- Betere kwaliteit vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies
- Sterkere bijdrage aan gezondheid, veiligheid, duurzaamheid en brede welvaart
- Lagere risico's

Tijdlijn & besluitvorming

Afsluiting

Kernboodschap: “Samen bouwen we aan een robuuste dienst voor een schone, duurzame, veilige en gezonde Achterhoek en Veluwe.”

Rol gemeenteraad:

- Intentieverklaring ter informatie
- Goedkeuring implementatieplan
- Besluitvorming bij financieel kader
- Bewaken van lokaal maatwerk en democratische legitimiteit
- Draagvlak en steun richting inwoners en bestuur

